

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 11. června 2025

Akademie věd ČR
Národní 1009/3, 110 00 Praha 1
www.avcr.cz

PRÉMIE OTTO WICHTERLEHO 2025

Mimořádný talent na počátku vědecké dráhy je v hledáčku prestižního ocenění Prémie Otto Wichterleho, které dnes udělí Akademie věd ČR celkem pětadvaceti vědcům a vědkyním. Ceny pro rok 2025 laureátům předá předseda Akademie věd ČR Radomír Pánek.

Prémie je určena perspektivním vědcům a vědkyním, kteří dosahují špičkových výsledků ve svých oborech, jsou nositeli vědeckých titulů (CSc., Dr., Ph.D., DrSc.) a v době podání návrhu nepřesáhli věk 35 let, přičemž se do této doby nezapočítává rodičovská dovolená.

„Talentovaní mladí vědci a vědkyně potřebují na prahu své vědecké kariéry výraznější podporu. Řada z těch, které Akademie věd ocenila Wichterleho prémie před deseti dvanácti lety, dnes stojí na špičce svého oboru. I dnešní laureáti jsou budoucností české vědy,“ říká předseda Akademie věd ČR Radomír Pánek.

Prémie pro mladé vědecké pracovníky ve svém názvu nese jméno profesora Otto Wichterleho na památku vynikajícího českého chemika světového formátu, jenž se stal po listopadu 1989 prezidentem Československé akademie věd.

Uděluje se od roku 2002 a je spojená s finanční odměnou 330 tisíc korun rozložených do tří let. Dosud ji obdrželo na 540 laureátů a laureátek.

Kontakt pro média: **Markéta Růžicková**

Divize vnějších vztahů AV ČR
ruzickovam@ssc.cas.cz
+420 777 970 812

Mgr. Ondřej Zelenka, Ph.D.

Astronomický ústav AV ČR

ondrej.zelenka@asu.cas.cz, +420 776 365 580

Gravitace je zásadní pro každého, pro Ondřeje Zelenku ale znamená ještě víc. Jako vědec se soustředí na modelování gravitačních vln a analýzu dat z jejich detektorů pomocí algoritmů strojového učení. Jeho práce má už i významný mezinárodní vliv, napsal pozvanou kapitolu do knihy *Gravitational Wave Science with Machine Learning* s poznatky špičkových odborníků v oboru.

Bakalářské i magisterské studium absolvoval Ondřej Zelenka na Matematicko-fyzikální fakultě Univerzity Karlovy, v té době pracoval i v Astronomickém ústavu AV ČR. Na doktorské studium se vydal do Německa do Friedrich-Schiller-Universität ve městě Jena.

Kromě čistě vědecké práce je zapojen například do programu Strategie AV21 Vesmír pro lidstvo nebo v projektu *PRODEX*, který připravuje součásti sondy LISA – velké mise ESA, která bude ve vesmíru pozorovat gravitační vlny. Také se rád věnuje popularizaci vědy.

Foto: Abhijeet Borkar

RNDr. Petr Hruška, Ph.D.

Fyzikální ústav AV ČR

hruska@fzu.cz, +420 725 445 703

Petr Hruška nastoupil jako jedenadvacetiletý student do Fyzikálního ústavu AV ČR a dnes patří k nejvšestrannějším experimentátorům zdejšího Oddělení analýzy funkčních materiálů. Je expertem v oblasti přípravy tenkých vrstev, jejich strukturální charakterizace a analýzy defektů metodami pozitronové anihilační spektroskopie. Rovněž se věnuje pedagogické a popularizační činnosti.

Od roku 2020 vede průkopnický výzkum tenkých vrstev slitin s vysokou entropií, materiálů s řadou unikátních vlastností vhodných pro široké spektrum aplikací. Expertiza Petra Hrušky byla zásadní při získání grantu *NATO Science for Peace and Security* v roce 2023, díky němuž vyvíjí nanostrukturní absorbery mikrovlnného a infračerveného záření.

Během postdoktorského výzkumu černých kovů Petr Hruška dosáhl významného publikačního úspěchu, je jím objev nanoporozity jako klíčového faktoru v mechanismu absorpce světla v široké oblasti vlnových délek.

Foto: René Volfík

Ing. Jan Kaufman, Ph.D.

Fyzikální ústav AV ČR

jan.kaufman@hilase.cz, +420 732 779 225

Jan Kaufman je vedoucím výzkumného týmu Laser Shock Peening (LSP) v laserovém centru HiLASE při Fyzikálním ústavu AV ČR. Zaměřuje se na aplikovaný výzkum využití laserů pro prodlužování životnosti kovových dílů, zejména v 3D tisku, nástrojářství, letectví a jaderném průmyslu. Vystudoval fyzikální inženýrství na ČVUT a absolvoval odborné stáže v USA, Jižní Koreji a Itálii.

Jan Kaufman je držitelem Fulbright-Masarykova stipendia a autorem řady vědeckých publikací. V roce 2025 se svým týmem dosáhl světového rekordu v technologii LSP. Výsledky jeho práce vedly mimo jiné ke dvěma evropským patentům. Oceněný vědec je pravidelně zván na mezinárodní konference v Evropě, USA nebo Japonsku. Kromě vědy se věnuje i výuce na 2. stupni základních škol, mentoringu a popularizaci fyziky a moderních technologií pro průmyslové využití.

Foto: Marie Thunová,
HiLASE

Ing. David Vojna, Ph.D.

Fyzikální ústav AV ČR

david.vojna@fzu.cz, david.vojna@hilase.cz

David Vojna se věnuje vývoji pokročilých laserů. Vzdělávací dráhu absolvoval na ČVUT, během doktorského studia pomohl vyvinout jeden z největších optických izolátorů na světě. Jde o zařízení, které umožňuje světlu cestovat pouze jednosměrně, čímž chrání laserový zdroj před zpětnými odrazy. Tento konkrétní izolátor byl vyvinut pro pulzní laser Bivoj v Centru HiLASE při Fyzikálním ústavu AV ČR. Teď jej můžou odborníci plně a bezpečně využívat.

Na vývoji nových materiálů pro optické izolátory spolupracoval David Vojna s National Institute for Fusion Science v Japonsku, kde absolvoval několik stáží.

V Centru HiLASE se vědec intenzivně věnuje numerickému modelování tepelně-optických jevů v laserových systémech a rozvoji a adaptaci numerických simulací. V roce 2024 obdržel prestižní ocenění Česká hlava v kategorii Doctorandus za technické vědy.

Foto: Marie Thunová,
HiLASE

Ing. Eliška Zmeškalová

Ph.D., Fyzikální ústav AV ČR
zmeskalova@fzu.cz, +420 608 260 365

Monokrystal je pevná látka, ve které jsou všechny atomy uspořádány pravidelně v celé její struktuře – jako dokonalá mřížka, která se opakuje ve všech směrech. Monokrystalová difrakce je velmi přesná analytická metoda, která se používá především k určování krystalové struktury pevných látek na atomární úrovni. Může pak sloužit například k analýze struktur léčivých molekul nebo jinak obtížně analyzovatelných látek. A právě to je hlavním směrem výzkumu Elišky Zmeškalové, která působí jako vedoucí Laboratoře monokrystalové difrakce oddělení Strukturní analýzy ve Fyzikálním ústavu AV ČR.

Foto: FZÚ AV ČR

Eliška Zmeškalová se snaží odhalit klíčové faktory ovlivňující rozpustnost, stabilitu a biologickou dostupnost farmaceutických látek, což by mohlo přinést vylepšení pro farmaceutický průmysl i pro pacienty.

Významným oceněním její práce byla letošní publikace ve výborně hodnoceném odborném krystalografickém časopisu *International Union of Crystallography Journal (IUCrJ)* v podobě hlavního článku čísla.

Ing. Martin Schäfer, Ph.D.

Ústav jaderné fyziky AV ČR
m.schafer@ujf.cas.cz, +420 725 790 794

Martin Schäfer působí v Oddělení teoretické fyziky v Ústavu jaderné fyziky AV ČR. Ve výzkumu se specializuje na mikroskopické výpočty hadronových systémů a vysoce přesné simulace jaderných procesů, které jsou klíčové pro porozumění počátku vesmíru. Jeho práce významně přispěly k porozumění hyperjader, mezických jader i jaderných procesů důležitých pro astrofyziku a fúzní reakce.

Foto: David Šebek,
ÚJF AV ČR

Doktorát získal na ČVUT, postdoktorské působení absolvoval na Hebrejské univerzitě v Jeruzalémě. Je autorem více než dvou desítek publikací v prestižních mezinárodních časopisech, podílel se na několika grantech GA ČR a je držitelem Ceny Wernera von Siemense. V současnosti je hlavním řešitelem projektu GA ČR *Ab initio výpočty jaderných procesů pro Big Bang nukleosyntézu a energii z jaderné fúze*. Jeho výzkum opakovaně ocenily odborné poroty i redakční rady špičkových fyzikálních periodik.

Ing. Ondřej Ficker, Ph.D.

Ústav fyziky plazmatu AV ČR

ficker@ipp.cas.cz, +420 776 176 735

Ondřej Ficker patří k předním odborníkům na experimentální fyziku disrupcí a ubíhajících elektronů v tokamacích, tedy nežádoucích jevů, které komplikují provoz. Tokamaku se přezdívá malé Slunce – je to zařízení, ve kterém probíhá kontrolovaná fúzní reakce a je nadějí pro čistou a levnou energii v budoucnu.

Mladý vědec se podílí i na výpočtech a tvorbě návrhové dokumentace pro konstrukční prvky nového českého tokamaku COMPASS-Upgrade, na výpočtech transportu neutronů a návrhu neutronové diagnostiky pro toto zařízení.

Ondřej Ficker absolvoval doktorské studium na Fakultě jaderné a fyzikálně inženýrské ČVUT a momentálně je jediným Čechem, který dlouhodobě zastává pozici Research Topic Coordinator – tedy koordinátora jednoho z devíti hlavních směrů experimentálního programu evropských tokamaků v konsorciu EUROfusion. V roce 2021 získal Cenu Josefa Hlávky pro nejúspěšnější studenty českých technických vysokých škol.

*Foto: David Březina,
FJFI ČVUT*

Ing. Tomáš Grabec, Ph.D.

Ústav termomechaniky AV ČR

grabec@it.cas.cz, +420 266 053 712

Materiálové vědy a mechanika vln jsou výzkumným zaměřením Tomáše Grabce, který pracuje v Ústavu termomechaniky AV ČR. Věnuje se zde zkoumání kovových slitin pomocí unikátní metody, která nanosekundovými laserovými pulzy vybudí ultrazvukové vlny a ty pomocí laseru opět zachytí. Využitím numerických modelů pak umí o elasticitě – tedy o mechanických vlastnostech, ale například i o atomárních vazbách nebo mikrostruktuře materiálu – vyhodnotit více informací než klasičtější měřicí metody.

Foto: Lenka Grabcová

Díky tomu se Tomáš Grabec účastní předního materiálového výzkumu, mimo jiné s vědci z univerzity Tohoku v Japonsku, kteří společné výsledky publikovali v časopise *Nature*. Absolvoval také řadu studijních a výzkumných pobytů, především ve výzkumné společnosti ReceNDT v rakouském Linci, ale také na univerzitě v Nottinghamu. Právě tam Tomáš Grabec míří na dvouletou stáž prestižního stipendia evropské komise (MSCA).

Agnieszka Monika Kornas, Ph.D., MSc.

Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR
agnieszka.kornas@jh-inst.cas.cz, +420 704 557 695

Agnieszka Kornas začala v Ústavu fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR výzkumem environmentálně šetrné syntézy zeolitických katalyzátorů bez použití rozpouštědel pro minimalizaci odpadních vod. V současnosti se zabývá vysoce aktuální problematikou přeměny metanu a oxidu uhličitého na chemikálie s přidanou hodnotou. Oceněná vědkyně vystudovala chemii na Jagellonské univerzitě v Krakově a doktorát získala v roce 2018 v Institutu katalýzy a povrchové chemie Polské akademie věd.

Foto: Kinga Mlekodaj

Během vědecké kariéry absolvovala měření na synchrotronech ve Švédsku, USA a Švýcarsku. Je autorkou více než 12 publikací, z toho sedmi jako první autorka. Ve své práci kombinuje experimentální přístupy s aplikacemi v oblasti environmentální katalýzy. Propojuje základní výzkum s aplikacemi, které mají potenciál reálně zlepšit průmyslové procesy a dopad na životní prostředí.

V současnosti se podílí i na komercializaci výzkumu prostřednictvím projektu METTOC.

RNDr. Eva Bednářová, Ph.D.

Ústav organické chemie a biochemie AV ČR
eva.bednarova@uochb.cas.cz, +420 737 845 860

Při studiích ji nadchla organická chemie tím, jak dokáže elegantně tvořit komplexní molekuly. Během doktorátu jí učarovalo světlo. Eva Bednářová spojuje ve výzkumu organickou chemii a světelnou energii. Potenciální využití její práce nachází například v cíleném doručení neaktivního léčiva do místa nádoru, kde se světlem aktivuje, čímž by se měly minimalizovat vedlejší účinky chemoterapeutik.

*Foto: Nadace Experientia,
Marek Matušík*

Vědkyně studovala na Univerzitě Karlově a Univerzitě v Montpellier ve Francii; následně vyjela na stáž do prestižní Kolumbijské univerzity v New Yorku, kde se věnovala právě cíleným chemoterapeutikům. Obecněji se zaměřuje na přeměnu světelné energie na energii chemickou za pomoci nových fotoaktivních molekul. Vytváří nové syntetické metody, katalyzátory a fotoaktivní molekuly.

Eva Bednářová získala za svou práci řadu ocenění, například Cenu Alfreda Badera nebo Cenu Josefa Hlávky.

Dr. Tito Damiani

Ústav organické chemie a biochemie AV ČR
tito.damiani@uochb.cas.cz, +420 220 183 377

Rodák z Itálie vystudoval původně analytickou chemii na Univerzitě v Parmě. Jako postdoktorand ve výzkumné skupině Tomáše Pluskala v Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR navrhnul a implementoval ambiciózní projekt zaměřený na popsání určitých látek v pepřovníkových rostlinách. Pepřovníky se totiž využívají nejen v kuchyni, ale mají i léčebný potenciál. Tito Damiani se zaměřil na jejich sekundární metabolity čili látky, které rostliny produkují nikoli proto, aby přežily, ale k obraně, adaptaci nebo komunikaci; látky účinkují i na člověka. K výzkumu přitom využil inovativní spojení genetiky, enzymologie a hmotnostní spektrometrie.

Ve výpočetní analýze dat z hmotnostní spektrometrie získal Tito Damiani mezinárodní renomé, často je zván, aby přednášel na konferencích nebo předával své znalosti na workshopech.

Vědec je také mimořádně publikačně aktivní, například je prvním autorem v článcích publikovaných v *Nature Methods*, *Nature Protocols* nebo *The Plant Journal*.

Foto: Michal Hoskovec

Mgr. Hana Polášek-Sedláčková, Ph.D.

Biofyzikální ústav AV ČR
polasek-sedlackova@ibp.cz, +420 608 712 001

Hana Polášek-Sedláčková vede Laboratoř replikace DNA a stability genomu v Biofyzikálním ústavu AV ČR. Zaměřuje se na molekulární mechanismy zajišťující přesné kopírování DNA a uchování genetické informace při dělení buněk. Používá nástroje genetického inženýrství, metodu CRISPR-Cas9 a rozvíjí špičkovou kvantitativní vysokoobsahovou mikroskopii, která je dnes mezinárodně uznávána.

Vystudovala Masarykovu univerzitu v Brně, doktorát získala na Univerzitě v Kodani, kde působila jako postdoktorandka v prestižní laboratoři Jiřího Lukáše. Její práce přináší zásadní objevy v oboru. Hana Polášek-Sedláčková získala řadu ocenění, mimo jiné Undergraduate Awards známou jako „Nobelova cena pro mladé“. Mladá vědkyně má potenciál pro biomedicínský výzkum nejvyšší kvality. S firmou Evident například spolupracuje na vývoji nových zobrazovacích metod využívajících umělou inteligenci, které mají pomoci při objevování nových léčiv proti rakovině.

Foto: Jana Mensatorová

Mgr. Adéla Wennrich, Ph.D.

Mikrobiologický ústav AV ČR

adela.cmokova@biomed.cas.cz, +420 605 108 097

Domácí mazlíčci můžou dětem kromě radosti způsobit zánětlivé kožní onemocnění. Na vině jsou houby dermatofyty, které se ze zvířat přenášejí na člověka. Právě těm se věnuje Adéla Wennrich. V roce 2021 se podílela na úspěšném článku o přenosu kožních onemocnění z morčat na děti.

Adéla Wennrich absolvovala Přírodovědeckou fakultu Univerzity Karlovy, během studií vyjela na mnoho zahraničních stáží – například do Estonska, do Jihoafrické republiky či Keni a do Helmholtzova centra pro výzkum infekčních onemocnění (Německo).

V Mikrobiologickém ústavu AV ČR vědkyně založila vlastní vědeckou skupinu s bohatou publikační činností. Aktivně získává granty na výzkum dermatofytů a antimikrobiálních látek z hub a vybudovala širokou síť mezinárodních spolupracovníků.

Její práce získala řadu ocenění a má nejen odborný dopad, ale přispívá také k popularizaci mykologie a zlepšení diagnostiky kožních infekcí.

Foto: osobní archiv

RNDr. Klára Vokáčová, Ph.D.

Ústav experimentální medicíny AV ČR

klara.vokacova@iem.cas.cz, +420 241 062 251

Klára Vokáčová se během pregraduálního studia na Přírodovědecké fakultě UK zaměřila na výzkum mikroRNA v plazmě u pacientů s rektálním karcinomem. V doktorském studiu na 1. lékařské fakultě UK se věnovala studiu molekulární biologie, genetiky a virologie.

Od roku 2015 působí v Ústavu experimentální medicíny AV ČR, kde se zabývá identifikací cirkulujících biomarkerů, které by mohly přispět k časně detekci nádorových onemocnění nebo odhalovat reakce pacientů na zvolenou léčbu, a tím podpořit personalizaci medicíny.

Kláře Vokáčové se podařilo určit dvě cirkulující mikroRNA s nadějným potenciálem pro predikci úspěšnosti léčby pacientů s rektálním karcinomem. V další významné práci byly pod vedením Veroniky Vymetálkové objeveny specifické mutace v plazmě, jež souvisely s odpovědí na chemoterapeutickou léčbu a poukázaly na možnost využití volné DNA pro neinvazivní monitoring.

Foto: Michal Kroupa

Michael John Hammond, Ph.D., MSc.

Biologické centrum AV ČR

michael.hammond@paru.cas.cz, +420 770 629 955

Michael John Hammond působí v Biologickém centru AV ČR, kde je klíčovým členem Laboratoře molekulární biologie prvoků vedené renomovaným vědcem Juliem Lukešem. Zabývá se výzkumem jednobuněčných eukaryot, především z kmene Euglenozoa, pomocí metod genomiky zkoumajících genetickou informaci organismů a proteomiky, jež se zaměřuje na studium proteinů produkovaných buňkou.

Doktorát získal oceněný vědec na australské University of the Sunshine Coast, kde studoval sekreční systémy mořských hub. V průběhu vědecké dráhy působil i na Arizona State University.

Je spoluautorem více než 15 vědeckých článků v prestižních časopisech jako *Current Biology* nebo *Cell Reports*. Podílel se také na výuce molekulární biologie na Jihočeské univerzitě. Ve své práci Michael John Hammond propojuje analýzu buněčných struktur s evoluční biologii a spolupracuje s výzkumnými týmy v ČR i v zahraničí.

Foto: osobní archiv

RNDr. Petr Kozel, Ph.D.

Biologické centrum AV ČR

petr.kozel@entu.cas.cz

Specializací Petra Kozla z Biologického centra AV ČR je entomologie, ekologie a ochrana hmyzu. Oceněný vědec dokáže určit nejen velkou část středoevropských druhů brouků, ale i některé další skupiny hmyzu. Kromě efektivní práce v terénu analyzuje získaná data moderními statistickými přístupy.

Petr Kozel nedávno vedl mezinárodní tým, který vůbec poprvé analyzoval stabilní izotopy ve tkáních saproxylických (na mrtvé dřevo vázaných) brouků a výsledky jeho studie naznačují nový směr bádání pro toto odvětví výzkumu hmyzu. Mladý biolog je autorem i spoluautorem řady vědeckých článků v prestižních časopisech. Aktivně se účastní mezinárodních konferencí a podílí se na výuce a projektech v chráněných územích po celé ČR. Spolupracuje s Agenturou ochrany přírody a krajiny při monitoringu hmyzu.

Foto: Martin Volf

Mgr. Anna Mrázová, Ph.D.

Biologické centrum AV ČR

anna.mrazova.eco@gmail.com, +420 774 307 858

Anna Mrázová z Biologického centra AV ČR se zabývá vztahy mezi rostlinami, hmyzem a jeho predátory. Zjistila například, že obranné látky v listech dubů ovlivňují, jak úspěšně ptáci loví býložravý hmyz. Využívá terénní i laboratorní experimenty a moderní analytické metody. Vystudovala zoologii na Jihočeské univerzitě. Od roku 2023 působí ve francouzském institutu INRAE v Bordeaux.

Foto: Nattan Plat

Mladá vědkyně přichází s originálními výzkumnými nápady. V současnosti se podílí na vývoji modulárního kamerového systému pro monitoring ekologických fenoménů s přesahem do autonomního rozpoznávání pomocí AI modelů. Anna Mrázová je řešitelkou několika grantů a autorkou řady odborných publikací. Pravidelně přednáší na mezinárodních konferencích a věnuje se popularizaci vědy. Za svou práci získala stipendium Nadace Martiny Roeselové pro vědce pečující o předškolní děti.

RNDr. Mgr. Ivana Vejříková, Ph.D.

Biologické centrum AV ČR

ivana.vejrikova@hbu.cas.cz, +420 607 605 349

Ivana Vejříková se v Biologickém centru AV ČR věnovala opomíjené problematice vlivu vodních rostlin na vodní prostředí a býložravosti ryb. Od návratu z rodičovské dovolené svou pozornost zaměřuje na kontaminaci vodních ekosystémů bioakumulativními polutanty.

Foto: Eva Müllerová

Talentovaná vědkyně vystudovala hydrobiologii a učitelství biologie na Jihočeské univerzitě, kde rovněž obhájila doktorát. Je autorkou a spoluautorkou desítek odborných publikací. Absolvovala studijní a výzkumné pobyty v Austrálii, Finsku nebo Portugalsku. Za své vědecké práce získala Cenu Josefa Hlávky a Cenu Vojtěcha Jarošíka. Ivana Vejříková se aktivně podílí na popularizaci vědy formou přednášek, psaním naučných článků nebo vedením přírodovědného kroužku. Spolupracuje s několika tuzemskými i zahraničními pracovišti na projektech zaměřených na sladkovodní ekosystémy. V současnosti je členkou dvou významných grantových projektů.

RNDr. Ing. Tomáš Figura, Ph.D.

Botanický ústav AV ČR

tomas.figura@ibot.cas.cz, +420 720 587 785

Tomáš Figura se v Botanickém ústavu AV ČR zaměřuje na mykoheterotrofní rostliny, které nezískávají energii fotosyntézou, ale prostřednictvím symbiózy s houbami. Kromě velké skupiny orchidejí patří mezi tyto rostliny i menší skupiny nenápadných rostlin, jež jsou zajímavé z evolučního hlediska.

Mladý vědec je již v současnosti uznávaným odborníkem na in vitro kultivaci orchidejí a z medicínského hlediska zajímavých hruštiček (*Pyrolloideae*). Popsal negativní vliv dusičnanů na klíčení orchidejí, významný z hlediska jejich ochrany. Aktuálně zkoumá konvergentní evoluci mykoheterotrofie, tedy zdali v evoluci tyto rostliny vyvinuly obdobné mechanismy přežití a jestli tento jev není častější u řady lesních bylin, což má význam pro pochopení koloběhu uhlíku v lesních ekosystémech. Tomáš Figura absolvoval stáže ve Francii, Nizozemsku a Norsku a expedice v Thajsku nebo Guyaně. Aktivně popularizuje vědu.

Foto: osobní archiv

Mgr. Jan Řehoř, Ph.D.

CzechGlobe – Ústav výzkumu globální změny AV ČR

rehor.j@czechglobe.cz, +420 731 843 708

Jan Řehoř je expertem na výzkum půdního sucha ve střední Evropě i na globální úrovni. Řeší, jak sucho souvisí s atmosférickou cirkulací a klimatickou změnou. Nadějný vědec vyvinul nové klasifikace cirkulace a vytvořil a v praxi aplikoval popis náhlých such ve střední Evropě. Na globální úrovni odhalil hlavní místa, ve kterých dochází k poklesu půdní vlhkosti, a kvantifikoval intenzitu sucha na jednotlivých kontinentech. Vyvinul také nové metody, jak odhalit jednotlivé epizody sucha.

Foto: osobní archiv

Vědecké výsledky Jana Řehoře mají velký aplikační potenciál. Podílel se například na ověřování nových verzí modelu SoilClim, které využívají portály Intersucho.cz a Windy.com. V současnosti se věnuje projektům zaměřeným na snižování skleníkových plynů v zemědělské a lesní krajině a zvyšování odolnosti střední Evropy vůči rostoucímu riziku sucha a požárů.

Sebastian Ottinger, Ph.D.

Ekonomický ústav AV ČR

sebastian.ottinger@cerge-ei.cz, +420 224 005 191

Sebastian Ottinger se věnuje politické ekonomii, hospodářským dějinám a ekonomii měst. Doktorát získal na UCLA Anderson School of Management, během studia absolvoval výzkumný pobyt na Harvardu. Ve své práci kombinuje rigorózní empirické metody s inovativními otázkami na pomezí ekonomické historie, politické ekonomie a rozvoje. Oceněný vědec mimo jiné publikoval v prestižním časopise *Econometrica* studii o vlivu evropských monarchů na výkonnost států.

Foto: CERGE-EI

Sebastian Ottinger je autorem studií o vlivu propagandy, rasové diskriminace na inovace nebo o původu Francouzské revoluce. Je držitelem ceny Best Job Market Paper od Evropské ekonomické asociace a finalistou Allan Nevins Prize za práci, ve které se zabýval ekonomickou historií USA a Kanady. Působí jako hlavní řešitel grantového projektu GA ČR.

PhDr. Marek Urban, Ph.D.

Psychologický ústav AV ČR

urban@praha.psu.cas.cz, +420 608 690 848

Doménou Marka Urbana je pedagogická psychologie. Vede projekt GA ČR zaměřený na využití generativní umělé inteligence při učení a současně je zapojen do dalších tří výzkumných projektů, které se věnují vlivu nástrojů jako ChatGPT na akademické výkony, motivaci a sebehodnocení žáků. Ve své práci využívá pokročilé statistické metody, které doplňuje kvalitativními přístupy ve smíšených výzkumných designech.

Foto: Kamila Urban

Během ročního působení v USA se podílel na rozsáhlé vzdělávací intervenci zaměřené na rozvoj přírodovědného myšlení u žáků základních škol. Na základě získaných zkušeností nyní zavádí obdobný program ve školním prostředí ČR. Pravidelně vystupuje na mezinárodních konferencích a publikuje v prestižních recenzovaných časopisech. Odborné zkušenosti získával ve Švýcarsku a Velké Británii. V zemích Latinské Ameriky pomáhal jako dobrovolník dětem ze znevýhodňujícího prostředí.

Mgr. Jitka Močíčková, Ph.D.

Historický ústav AV ČR

mocickova@hiu.cas.cz, +420 225 443 260

Jitka Močíčková se specializuje na historickou geografii a dějiny kartografie 18.–20. století, zejména ve středoevropském prostoru. Zkoumá mimo jiné, jak se do tvorby map promítá otázka etnicity nebo ideologie. Předmětem jejího výzkumu jsou také současné trendy v historické kartografii, studium hranic nebo dějiny vědy.

Mladá vědkyně se podílela na řadě grantů a projektů. Od roku 2024 je spoluřešitelkou projektu Strategie AV21 *Identity ve světě válek a krizí*. Je spoluautorkou oceňovaného *Českého historického atlasu* a autorkou monografie *Mapování dějin*, která analyzuje roli dějepisných atlasů ve střední Evropě. Významně se podílí na činnosti několika mezinárodních výzkumných skupin. Jako kurátorka mapové sbírky spolupracuje na přípravě mapových podkladů pro výstavy i mediální výstupy (spolupráce s českými i zahraničními producenty). Je nositelkou Ceny Akademie věd ČR za mimořádné výsledky a dalších ocenění za vědecké i popularizační aktivity.

Foto: osobní archiv

PhDr. Boris Moskovič, Ph.D.

Masarykův ústav a Archiv AV ČR

moskovic@mua.cas.cz, +420 721 409 260

Boris Moskovič působí v Masarykově ústavu a Archivu AV ČR a vyučuje na Filozofické fakultě UK. Ve výzkumu se zaměřuje na jugoslávské a československé dějiny 20. století a československo-jihoslovenské vztahy ve 20. století. Předmětem jeho zájmu jsou také dějiny komunistických hnutí, východního bloku nebo historiografie.

Je autorem i spoluautorem několika odborných monografií, včetně oceňované publikace *Fenomén Maffie: Český (domácí) protirakouský odboj v proměnách 20. století*, a publikací o vzniku Československa. Jeho práce byly oceněny Cenou předsedkyně AV ČR, Cenou Josefa Hlávky a Cenou Wacława Felczaka a Henryka Wereszyckého.

Foto: Radomir Mervart

Aktivně se podílí na výzkumných projektech a přednáší na domácích i zahraničních konferencích. Jeho výzkum přispívá ke komplexnějšímu porozumění složitých historických procesů v jihovýchodní oblasti i ve střední Evropě v průběhu 20. století.

Mgr. Václav Rameš, Ph.D.

Ústav pro soudobé dějiny AV ČR
rames@usd.cas.cz

Václav Rameš z Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR je odborníkem na sociální dějiny pozdního socialismu a postsocialistické transformace. Svým výzkumem obohacuje dosavadní společenskovední reflexi období přelomu 80. a 90. let o cennou historickou analýzu založenou na studiu nově zpřístupněných historických pramenů. Zároveň přitom překračuje limity úzce pojatých politických, hospodářských a sociálních dějin.

Foto: Martin Babička,
ÚSD AV ČR

Václav Rameš se zaměřuje na otázky transformace vlastnictví, průmyslových vztahů, politického a ekonomického myšlení a roli expertů v období přechodu k tržnímu hospodářství. Je autorem průkopnické monografie *Trh bez přívlastků, nebo ekonomickou demokracii? Spory o podobu ekonomické transformace v porevolučním Československu*, která se věnuje dosud opomíjenému tématu jednoho z největších majetkových přesunů v moderních českých dějinách. Vedle toho je spoluautorem řady grantových projektů a účastní se mezinárodních konferencí. V současnosti absoluuje postdoktorandský výzkumný pobyt v Mnichově.